

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

۱- همه موارد کاملاً در ابیات زیر مصداق پیدا می کند؛ به جز:

«دل تنگ و قدم تنگ و ره بادیه پرسنگ / در راه طلب کس به گران باری من نیست

بیداری مردم همه خواب از پی آن هست / در عشق تو خواب از پی بیداری من نیست»

(۱) بیت دوم با «تا تو را در دیده خود دیدم ای نور دو چشم / همچو چشم خود ندیدم خواب را دیگر به خواب» تناسب مفهومی دارد.

(۲) قافیه اشعار براساس قاعده ۲ سروده شده است و آرایه «تضاد، جناس و کنایه» در آن یافت می شود.

(۳) ابیات را می توان به دو گونه دسته بندی هجایی کرد و همه اختیارات زبانی در آن یافت می شود.

(۴) در سروده حرف روی «ر» است و یک نوع اختیار وزنی در آن می توان یافت.

۲- در کدام بیت، سه بار اختیار شاعری «قلب» به کار گرفته شده است؟

(۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی / سروی و چون روان شوی عشق هزار لشکری

(۲) ای رخ نورپاش تو پیشه گرفته دلبری / رونق آفتاب شد زان رخ همچو مشتری

(۳) سینه خاقانی اگر بشویی از زنگ عنا / پیش خدایان تو را بیش کند ثناگری

(۴) اشک مرا چو روی خود دار عزیز اگر تو را / در خورد آب و آفتاب از پی ساز گازی

۳- در کدام ابیات، سه نوع اختیار وزنی وجود دارد؟

الف: تا برآمد در جهان آوازه زلف و رخس / کیمیای کفر و دین را روزبازاری نماند

ب: تا سر زلف پریشان تو در جمع آمد / هیچ مجموع ندانم که پریشان تو نیست

ج: یک مشت خاک غارت کردن نه مشکل است / بس کن که نه طلسم سکندر شکسته ای

د: نه عجب گر بچکد خون دل از چشم بهار / پیش آن غمزه خونین که به پیکان ماند

(۱) ب و د (۲) الف و ب (۳) ج و د (۴) الف و ج

۴- آرایه های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست هستند؛ به جز:

(۱) هلال عید اگر پیوسته بودی ماه من دیگر / به ابروی تو نسبت دادمی او را سر مویی (تشبیه - ایهام تناسب)

(۲) ز رنج و راحت گیتی مرنجان دل مشو خرم / که آیین جهان گاهی چنان گاهی چنین باشد (مجاز - لف و نشر)

(۳) گلبن عمر مرا هجر تو از بیخ بکند / تا نگویی که من از باد هوا افتادم (ایهام - جناس)

(۴) صبح محشر که من از خواب گران برخیزم / به جمال تو چو نرگس نگران برخیزم (تلمیح - جناس)

۵- در کدام بیت آرایه های «ایهام، ایهام تناسب، تشبیه و مجاز» مشهود است؟

(۱) هر که شد مشتری مهر رخت / خرمن مه به نیم جو نخرید

(۲) چو عکس روی تو در ساغر شراب افتاد / چه جای تاب که آتش در آفتاب افتاد

(۳) گل صد برگ را دگر در دام / همچون بلبل هزار می افتد

(۴) ای که از سنبل مشکین تو عنبر بویی است / خنک آن باد که از زلف تو بویی دارد

- ۶- در میان عبارات زیر، کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی «درست» است؟
- الف: سیمین دانشور، چند سال با مجله‌هایی مثل نقش و نگار، کتاب ماه، کیهان و آرش همکاری داشت.
- ب: نمونه نثر پرشتاب و بریده بریده جلال (نثر تلگرافی) را در داستان بلند مدیر مدرسه می‌توان به کمال دید.
- ج: پروین در قصیده به سبک سعدی و در قطعات به شیوه ناصرخسرو و به روانی و لطافت «انوری و سنایی» شعر می‌سرود.
- د: جمال‌زاده در داستان بیشتر به محتوا توجه داشت و خلاف راهی را رفت که کسانی مثل زین‌العابدین مراغه‌ای در سیاحت‌نامه داشتند.

(۱) الف و د (۲) ب و د (۳) الف و ب (۴) الف و ج

- ۷- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را / نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را
- (۲) سال‌ها با بار پیری خم شدم در جست‌وجویش / تا به چاه گور هم رفتم نشد پیدا جوانی
- (۳) کسی کز بار پیری حلقه شد قدّ چو شمشادش / سراپا چشم گردیده است و می‌جوید جوانی را
- (۴) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان‌دیده / که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را

- ۸- در بیت زیر همهٔ اختیارات شاعری یافت می‌شود؛ به جز:

- «مردگان چمن از دعوت حق زنده شدند / کفرهاشان همه از رحمت حق ایمان شد»
- (۱) ابدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- (۲) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - حذف همزه
- (۳) حذف همزه - بلند تلفظ کردن هجای پایانی
- (۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - ابدال

- ۹- با توجه به بیت زیر کدام گزینه «درست» است؟

- «اشکم ز دیده قصهٔ طوفان سؤال کرد / چشمم جواب داد که از ما پدید شد»
- (۱) بیت دارای وزن دوری یا دو لختی هم‌سان است.
- (۲) در بیت هر دو اختیارات شاعری وزنی و زبانی موجود است.
- (۳) مصرع دوم دارای ۱۴ علامت هجایی است که سه هجای آن کشیده است.
- (۴) بیت در بحر رجز سروده شده است و به دو شکل دسته‌بندی هجایی می‌شود.

- ۱۰- آرایه‌های «تشبیه، ایهام، لف و نشر و مجاز» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) بی‌خبر شد ز جهان هر که گرفتار تو شد / فیض زنجیر تو و سلسلهٔ تاک یکی است
- ب) لطف و قهر تو به چشم من غمناک یکی است / نظر مرحمت و حلقهٔ فتراک یکی است
- ج) قلب من گردیده از اکسیر خرسندی طلا / چهرهٔ زرّین و قصر زرنگار من یکی است
- د) در حلاوت خانهٔ وحدت دویی را بار نیست / قند شیرین کار و زهر جانگزی او یکی است
- (۱) الف - ب - د - ج (۲) ب - د - الف - ج (۳) د - الف - ج - ب (۴) د - ج - ب - الف

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۱- کدام بیت را شاعر «دو بار» به ایهام و «سه بار» به تشبیه آراسته است؟

- ۱) گفت که تو شمع شدی قبله این جمع شدی / جمع نیام شمع نیام دود پراکنده شدم
- ۲) چشمه خورشید تویی سایه گه بید منم / چون که زدی بر سر من پست و گدازنده شدم
- ۳) میرشکار فلکی تیر بزن در دل من / و زبانی تیر جفا همچو زمین پی سپرم
- ۴) بار توام باز توام چون شنوم طبل تو را / ای شه و شاهنشاه من باز شود بال و پرم

۱۲- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است.

- «ز بند حرص بر آهو چه تازی نفس را چون سگ / به صحرای قناعت رو که بی‌آهوست آن صحرا»
- ۱) تشبیه - کنایه - اسلوب معادله - تضاد
 - ۲) کنایه - تشبیه - لف و نشر - استعاره
 - ۳) ایهام تناسب - لف و نشر - ایهام - تضاد
 - ۴) ایهام تناسب - تشبیه - ایهام - استعاره

۱۳- از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام مورد، نادرست است؟

- ۱) در دهه هفتاد و پس از آن، گرایش به خاطره‌نگاری، زندگی‌نامه‌نویسی، نثر ادبی و ادبیات نمایشی قابل توجه است.
- ۲) «بدوک» حاصل تجربه‌های داستانی سیدمهدی شجاعی و «ضیافت» و «جای پای خون» از فیلم‌نامه‌های مشهور اوست.
- ۳) برخلاف شعر، در داستان‌نویسی دهه شصت، جایگاه نسل جوان کم‌رنگ‌تر است و اغلب نویسندگان از پیش‌کسوتان هستند.
- ۴) کانون نویسندگان ایران، پس از پیروزی انقلاب، فعالیت خود را مجدد آغاز کرد و به خاطر کشمکش سیاسی - عقیدتی، در نهایت به انشعاب حزب توده از آن انجامید.

۱۴- کدام عبارت در خصوص شعر یا نثر معاصر «درست» است

- ۱) تصرف نیما در ماهیت شعر قدیم و ارائه ماهیتی نو از آن به تغییر قالب و ویژگی‌های سخن شاعران قدیم انجامید.
- ۲) از مهمترین رویدادهای دوره سوم شعر معاصر ظهور شعر نو تغزلی و تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران بود.
- ۳) تقی مدرسی، غلامحسین ساعدی و جمال میرصادقی با روی آوردن به مضامین مبارزه و پایداری از نویسندگان دوره مقاومت هستند.
- ۴) داستان‌نویسی نوین با افرادی مانند صادق هدایت، جلال آل‌احمد و سیمین دانشور که به نویسندگان نسل اول معروفند، آغاز شد.

۱۵- در کدام بیت «سه نوع اختیار وزنی و دو اختیار زبانی» می‌توان یافت؟

- ۱) آه اگر دامن پاک تو نیارند به دست / خستگانی که دریدند گریبانی چند
- ۲) مستان بزم عیش شرابی نداشتند / معاشران صبحی هوای جام کنند
- ۳) چو مطربان سحر آهنگ زیر و بام کنند / معاشران صبحی هوای جام کنند
- ۴) کسی است صاحب بخت بلند و عمر دراز / که دست بر سر آن زلف خم به خم دارد

۱۶- بیت زیر «فاقد» کدام اختیار شاعری است؟

- «ز خنده‌رویی گردون فریب رحم مخور / که رخنه‌های قفس رخنه‌رهایی نیست»
- (۱) ابدال
(۲) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
(۳) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
(۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۱۷- آرایه‌های «لفّ و نشر، جناس، تشبیه، استعاره مصرحه، ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات وجود دارد؟

- الف- خیاط وفا در ره آن سرو قباپوش / هر جامه که بر قامت ما دوخت، دریدیم
ب- در بوستان حریفان مانند لاله و گل / هر یک گرفته جامی بر یاد روی یاری
ج- از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب / وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم
د- خادم غیر شدم با همه غیرت عشق / آه کز دوستی‌ات خدمت دشمن کردم
ه- چو چشم مست تو را عین فتنه می‌بینم / چگونه چشم تو در خواب و فتنه بیدار است
- (۱) ب - د - الف - ه - ج (۲) ب - د - ج - الف - ه (۳) ج - ب - الف - ه - د (۴) ج - ب - ه - د - الف

۱۸- نویسنده متن زیر چه کسی است و از کدام اثر برگزیده شده است؟

- «رفتن هر دومان را با هم قبول نمی‌کرد؛ می‌گفت رائد برود؛ وقتی برگشت، نوبت حامد و ما که گفتیم - مثل همیشه - یا هر دو یا هیچ کدام؛ پدر پاسخ داد که: پس هیچ کدام.»
- (۱) محمدرضا سرشار - کشتی پهلوگرفته
(۲) احمد یوسف‌زاده - آن بیست و سه نفر
(۳) محمدرضا سرشار - اگه بابا بمیره
(۴) سیدمهدی شجاعی - دو کبوتر، دو پنجره، یک پرواز

۱۹- با توجه به عروض و قافیه کدام گزینه، در مورد رباعی زیر غلط ذکر شده است؟

- «بازار قبول گل چو شد خوش خوش تیز / گفتم که به باغ درشو ای دلبر خیز
گل گفت که آب قدمش خیره مریز / ما دست گلابگر گرفتیم و گریز»
- (۱) ابیات را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد.
(۲) در بیت اول از اختیار شاعری ابدال استفاده شده است.
(۳) در بیت دوم شاعر دو بار مصوت کوتاه را بلند تلفظ کرده است.
(۴) قافیه‌ی رباعی براساس قاعده ۲ آمده است و حرف روی «ز» است.

۲۰- بیت زیر فاقد کدام «اختیار شاعری» است؟

- «هر که در سایه‌ی تو باشد نیست / روز او را به آفتاب نیاز»
- (۱) ابدال
(۲) حذف همزه
(۳) بلند بودن هجای پایان مصراع
(۴) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۲۱- در همه‌ی ابیات هر دو اختیار «وزنی و زبانی» وجود دارد، به جز:

- (۱) گره به باد مزن گرچه بر مراد رود / که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
(۲) حافظ از آب حیات ازلی می‌خواهی / منبعش خاک در خلوت درویشان است
(۳) مستم کن آن چنان که ندانم ز بی‌خودی / در عرصه‌ی خیال که آمد کدام رفت
(۴) زنهار از آن عبارت شیرین دل‌فریب / گویی که پسته‌ی تو سخن در شکر گرفت

- ۲۲- آرایه‌های (کنایه - جناس - ایهام تناسب - استعاره - لف و نشر) به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟
- (الف) بر آن سرم که جفای تو را به جان بخرم / در این معامله گر عمر من وفا بکند
(ب) من مات صورت تو که در کارگاه حسن / خورشید را گدا و تو را شاه می‌کشند
(ج) مژه و ابروی او دیدم و با دل گفتم / که به جان از پی آن تیر و کمان باید رفت
(د) کس مبادا به سیه‌روزی ما در ره عشق / که فلک تیره شد از تیرگی کوکب ما
(ه) بی‌زلف سرکشش سر سودایی از ملال / هم‌چون بنفشه بر سر زانو نهاده‌ایم
- (۱) الف - د - ج - ه - ب (۲) د - الف - ب - ه - ج (۳) د - ه - ج - الف - ب (۴) ه - د - ب - الف - ج

- ۲۳- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات کاملاً درست هستند، به جز:
- (۱) زان پیش که در زلف تو بندیم دل خویش / ما رشته‌ی مهر از همه بگسیخته بودیم (مجاز، تضاد)
(۲) تا زلف و رخت بردم از سایه و روشن / از شاخه‌ی سرو چمن آویخته بودیم (لف و نشر، مجاز)
(۳) دور از لب شیرین تو چون شمع سیه‌روز / خوش آتش و آبی به هم آمیخته بودیم (استعاره، ایهام)
(۴) با گریه‌ی خونین من و خنده‌ی مهتاب / آب رخی از شبنم و گل ریخته بودیم. (استعاره‌ی مصرحه، استعاره‌ی مکنیه)

- ۲۴- نویسنده‌ی «داستان باستان - جای پای خون - همسایه‌ها - تهران مخوف» به ترتیب، چه کسانی هستند؟
- (۱) میرزا حسن خان بدیع - سید مهدی شجاعی - جمال‌زاده - محمدباقر میرزا خسروی
(۲) میرزا حسن خان بدیع - سید مهدی شجاعی - احمد محمود - مشفق کاظمی
(۳) میرزا حبیب خراسانی - علی مؤذنی - جمال‌زاده - محمدباقر میرزا خسروی
(۴) محمدباقر میرزا خسروی - علی مؤذنی - احمد محمود - مشفق کاظمی

- ۲۵- انتساب کدام آثار به پدیدآورنده‌ی آن غلط معرفی شده است؟
- (۱) (شمس و طغرا: حسن مقدم) (بره‌ی گمشده‌ی راعی: امین فقیری)
(۲) (تنگسیر: صادق چوبک) (شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع)
(۳) (خداوندنامه: صبای کاشانی) (تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار)
(۴) (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی) (منشآت: قائم‌مقام فراهانی)